

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 lipca 2023 r.,

w sprawie R. M.

uniewinnionego z art. 177 §2 k.k.

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 29 września 2022 r., sygn. akt II Ka 12/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Strzyżowie z 27 października 2021 r., sygn. akt II K 131/19,

postanowił:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć oskarżyciela posiłkowego M. W. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 października 2021 r., sygn. akt II K 131/19 Sąd Rejonowy w Strzyżowie uniewinnił oskarżonego R. M. od popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia i stanowiącego przestępstwo z art. 177 § 2 k.k.

Apelację od wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego i zarzucił rozstrzygnięciu

I. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

1. art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 9 § 2 k.p.k. w związku z art. 167 k.p.k., i art. 410 k.p.k. poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak też poprzez odmowę zgromadzenia dowodów, które mogłyby przemawiać na niekorzyść oskarżonego, w wyniku oddalenia wniosków dowodowych pełnomocnika pokrzywdzonego, co skutkowało dokonaniem oceny zachowania oskarżonego wyłącznie w oparciu o to czy w chwili wypadku przekroczył on administracyjnie dopuszczalną prędkość czy też nie, kiedy to postępowanie oskarżonego winno być ocenione także w oparciu o zbadanie czy kierując pojazdem oskarżony zachował wymaganą ostrożność uwzględniając dostatecznie warunki, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności rzeźbę terenu, stan i widoczność drogi, a także widoczność otoczenia drogi z uwzględnieniem występującej w jej pobliżu zabudowy;

2. art. 170 § 1 pkt 4 i 2 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o dopuszczenie dowodu z trzech nagrań wideo zawartych na płycie DVD i opisanych jako: dowód na okoliczność czasu przejazdu samochodu przy prędkości 75 km/h, dowód na okoliczność czasu zjazdu z jezdni świadka, dowód na okoliczność drogi hamowania przy prędkości 75 km/h, a następnie oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z eksperymentu procesowego w wyniku błędnego uznania przez Sąd, że przeprowadzenie eksperymentu procesowego jest niemożliwe gdyż brak jest przedmiotu i osoby, która mogłaby wyjeżdżać pod nadjeżdżający pojazd z drogi podporządkowanej. Nie wiadomo czy warunki atmosferyczne będą takie same, jak wyglądała droga główna i boczna w dniu zdarzenia, a jak wygląda obecnie, zaś co do pkt I wniosku dowodowego, to nie wiadomo kto i w jakich okolicznościach dokonywał pomiarów, dlaczego rowerem, a nie motorowerem tak więc Sąd uznał powyższe wnioski za nieprzydatne do udowodnienia czy popełniono lub nie czynu zabronionego, które to uzasadnienie wskazuje, iż Sąd nie zapoznał się dokładnie z wnioskiem dowodowym, a przede wszystkim z jego uzasadnieniem,

3. art. 170 § 1 pkt 2 i 3 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie świadków wypadku z dnia 31 maja 2018 roku, a to: Z. W., J. Z., M. W. i M. W.1 na okoliczność ustalenia czy pokrzywdzony jechał motorowerem z zapalonym silnikiem czy pchał motorower chcąc uruchomić silnik, a także na

okoliczność powstania śladów po przemieszczeniu motoroweru bezpośrednio po wypadku, z dokonaniem oględzin motoroweru i sprawdzeniem jakie płyny, i w którym momencie mogły z niego wyciekać, a także celem sprawdzenia czy na przednim kole motoroweru widnieją ślady uszkodzenia oraz, które części motoroweru miały bezpośredni kontakt z jezdnią, zostawiając ślady tarcia i w konsekwencji powyższego oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie eksperymentu procesowego w celu ustalenia odległości z jakiej widać nadjeżdżający samochód osobowy z miejsca wypadku, ile trwało zjechać świadka J. Z. z jezdni pod dom kuzyna, ustalenie przybliżonego toru poruszania się pokrzywdzonego wraz z motorowerem, ustalenie odległości z jakiej kierujący samochodem powinien dostrzec poruszającego się poszkodowanego wraz z motorowerem, kiedy to przeprowadzenie w/w dowodów pozwoliłoby na zebranie danych umożliwiających ustalenie rzeczywistej prędkości z jaką poruszał się oskarżony, jak też rzeczywistej odległości z jakiej mógł dostrzec pokrzywdzonego i tym samym ustalenie czy działanie lub zaniechanie podjęcia odpowiednich działań przez oskarżonego miało bezpośredni związek z powstaniem wypadku.

II. obrazę prawa materialnego, a to: art. 3 ust. 1 oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U 2021 r. poz. 450 ze zm.) poprzez ich niezastosowanie do oceny zachowania oskarżonego pomimo, iż oskarżony poruszał się w terenie zabudowanym, bardzo wąską drogą przy której znajdowały się wyjazdy z posesji, w tym z posesji pokrzywdzonego, który to wyjazd nie był dobrze widoczny z powodu okalającego posesję żywopłotu, a dodatkowo pomimo tego, że oskarżony nie pierwszy raz przemieszczał się drogą na której doszło do wypadku i miał świadomość ograniczonego stanu widoczności na drodze i mogących tam wystąpić zagrożeń. Dodatkowo Sąd nie rozważył wyżej przywołanych przepisów mimo sugestii w tym zakresie zawartej na stronie 5 opinii Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie wydanej w niniejszej sprawie.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z 29 września 2022 r., sygn. akt III Ka 12/22 Sąd Okręgowy w Rzeszowie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego i zarzucił rozstrzygnięciu:

1. naruszenie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niedokonanie przez sąd odwoławczy rzetelnej i pełnej kontroli instancyjnej w zakresie odnoszącym się do zarzutów apelacji poprzez:

a) niepełne, (lakoniczne, powierzchowne) ustosunkowanie się przez Sąd II instancji do zarzutu zawartego w pkt II apelacji tj. obrazy art. 170 § 1 pkt 4 i 2 k.p.k., która, zdaniem apelującego, nastąpiła poprzez oddalenie wniosku dowodowego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o dopuszczenie dowodu z trzech nagrań wideo zawartych na płycie DVD i opisanych jako: dowód na okoliczność czasu przejazdu samochodu przy prędkości 75 km/h, dowód na okoliczność czasu zjazdu z jezdni świadka jadącego na rowerze, dowód na okoliczność drogi hamowania przy prędkości 75 km/h, oraz dowodu z oświadczeń świadków o tym, że nie słyszeli pracującego silnika motoroweru, którym rzekomo uszkodzony zajechał drogę sprawcy, a następnie oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z eksperymentu procesowego co było skutkiem uznania przez Sąd II instancji, że apelujący zmierzał do forsowania prywatnych dowodów, kiedy to celem wniosków dowodowych było wykazanie, iż dotychczas zgromadzony materiał dowodowy w postaci eksperymentu procesowego pozostaje w sprzeczności z doświadczeniem życiowym oraz zasadami logicznego rozumowania i konieczne jest ponowne przeprowadzenie tego dowodu, który uprzednio przeprowadzono bez należytej dbałości o wszystkie istotne szczegóły niniejszej sprawy i nie w pełni skorzystano ze wszystkich dostępnych źródeł dowodowych zaś przeprowadzenie eksperymentu jest zasadne bowiem bez tej czynności nie można ustalić prędkości z jaką poruszał się pokrzywdzony wraz z motorowerem i tym samym ocenić prawidłowość i czas reakcji podjętych przez oskarżonego po dostrzeżeniu pokrzywdzonego;

b) niezasadne przyjęcie, iż podniesiony w apelacji zarzut obrazy art. 3 ust. 1 oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U 2021 r. poz. 450 ze zm.) nie może okazać się skuteczny bowiem wskazane przepisy nie są przepisami o charakterze stanowczym, kiedy są to przepisy jednoznacznie nakładające na kierowcę konkretne obowiązki i zachowanie

oskarżonego winno być w świetle tych regulacji ocenione, czego Sąd I instancji nie uczynił, a co zaaprobował sąd II instancji.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku oraz wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w S. oraz obrońca R. M. wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i 519 k.p.k. kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego i może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Sąd Najwyższy nie jest uprawniony w ramach postępowania kasacyjnego do ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolowania prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Na tym etapie niedopuszczalne jest również podnoszenie w kasacji zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu I instancji.

Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu sądu odwoławczego naruszenie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Wskazać należy, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem zrealizowanie obowiązków wynikających z treści art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. wymaga nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, lecz także rzetelnego ustosunkowania się do każdego z tych zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty zawarte we wniesionym środku odwoławczym za zasadne bądź bezzasadne. Do naruszenia tych przepisów może więc dochodzić nie tylko wtedy, gdy sąd II instancji pomija w swoich rozważaniach zarzuty zawarte w apelacji, lecz również wtedy, gdy analizuje je w sposób odbiegający od standardów kontroli instancyjnej, a przedstawiona w uzasadnieniu argumentacja zawiera braki (zob. wyrok SN z 22.02.2023 r., V KK 247/22, LEX nr 3554485).

Nie ulega wątpliwości, że na sądzie odwoławczym ciąży obowiązek rozpoznania wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, nie oznacza to jednak bezwzględnego wymogu szczegółowego umotywowania każdego argumentu.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że z treści wywiedzionej kasacji nie wynika na czym zdaniem skarżącego polega nieprawidłowa kontrola instancyjna sądu odwoławczego. Nie stanowi o zasadności wywiedzionych w tym zakresie zarzutów sama odmienna ocena materiału dowodowego prezentowana przez autora kasacji. Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia poza prezentowaniem alternatywnej wersji ustaleń faktycznych, nie wskazuje w jego treści na czym uchybienia sądu odwoławczego polegały.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, z pisemnych motywów rozstrzygnięcia wynika, że sąd odwoławczy należycie rozpoznał zarzuty zawarte w treści kasacji. Sąd Apelacyjny rozpoznał zarzut dotyczący obrazy art. 170 § 1 pkt 4 i 2 k.p.k., która, zdaniem apelującego, nastąpiła poprzez oddalenie wniosku dowodowego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o dopuszczenie dowodu z trzech nagrań wideo zawartych na płycie DVD. Z treści uzasadnienia sądu odwoławczego wynika, że sąd ten uznał ww. dowody za stanowiące *de facto* prywatne „obliczenia” i pomiary wykonane przez skarżącego za pozostające w kontrze do opinii biegłych powołanych przez sąd I instancji, który ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jako pozostający pod ochroną normy wynikającej z art. 7 k.p.k. Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości co do kompletności materiału dowodowego i prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd I instancji. Sąd Okręgowy w Rzeszowie uzupełnił postępowanie dowodowe jedynie w zakresie ustalenia, że w dacie zdarzenia droga G.-K.-G. miała charakter gminny i nie było na niej ustanowionego znaku D-42 „obszar zabudowany”.

Prawidłowo oceniony materiał dowodowy w niniejszej sprawie, jak wskazał Sąd Okręgowy w Rzeszowie prowadzi do wniosku, że zdarzenie drogowe z udziałem R. M. i pokrzywdzonego, w wyniku, którego pokrzywdzony odniósł obrażenia ciała nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem tego pierwszego. Kwestionowanie wiarygodności poszczególnych

dowodów, domaganie się dokonania odmiennych ustaleń co do przebiegu zdarzenia i roli w nim R. M. i pokrzywdzonego jest zabiegiem całkowicie chybionym, stanowi próbę obejścia zakazu kwestionowania w postępowaniu kasacyjnym treści dokonanych ustaleń faktycznych.

Również niezasadny okazał się zarzut z pkt I lit. b kasacji. Sąd odwoławczy rozważając możliwość przypisania R. M. odpowiedzialności za zarzucane przestępstwo określone w art. 177 § 2 k.k. dokonał prawidłowej oceny braku związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym naruszeniem przepisów, a zaistniałym wypadkiem. I tak sąd odwoławczy wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowo wskazał, oceniając zachowanie R. M., że w momencie zdarzenia nie ciążył na nim obowiązek zachowania szczególnej ostrożności, o której mowa w przepisie art. 3 ustawy *Prawo o ruchu drogowym*.

Opierając się na opinii Instytutu Ekspertyz Sądowych sąd *ad quem* ustalił, że R. M., przed rozpoczęciem hamowania poruszał się z prędkością 67-72 km/h nie przekraczając dopuszczalnej w tym miejscu prędkości. Jak stwierdzili biegli poruszając się z ustaloną prędkością kierowca N. zwiększył ryzyko wypadku, to jednak nawet w przypadku jazdy z mniejszą prędkością R. M. „nie miał żadnej szansy uniknięcia wypadku”. Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwrócił uwagę również na to, że do wypadku nie doszłoby, gdyby nie zachowanie pokrzywdzonego, który nie tylko nie dostosował się do obowiązku ustąpienia pierwszeństwa, ale kierował pojazdem nie mając do tego uprawnień. Tym samym, w ocenie Sądu Najwyższego - zarzut z pkt 1 b i jego uzasadnienie - ogranicza się do oderwanego od zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego forsowania wersji wydarzeń odmiennej niż przyjęta przez sąd I instancji, która została uznana za trafną przez sąd odwoławczy.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że wbrew twierdzeniom autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia sąd odwoławczy nie dopuścił się uchybień rozpoznając zarzut z pkt II apelacji.

Wszystkie te względy zadecydowały o uznaniu oczywistej bezzasadności kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[SOP]

(r.g.)